

ANY VI.

REUS, 1.er DE JUNY DE 1925

NUM. 129.

LES MÚLTIPLES ATRACCIONS DEL NOSTRE ESFORÇ

Potser si que el problema més greu que s'ha de resoldre en la vida de cada home, es el de sapiguer orientar vers un fi determinat l'esforç constant que la vida significa. Si s'hi pensa una mica, es nota a primer cop d'ull que entre nosaltres aquest problema de l'orientació de l'esforç no solament no està en vies de sol·lució, sinó que pot afirmar-se que ni sisquera està seriament plantejat.

Generalment, realitzem per força l'esforç més important de la nostra vida; aquell qui tendeix a assegurar-nos la satisfacció de les més elementals necessitats del viure. Abracem les professions per pura casualitat, i les practiquem sense estímulo, sense afany, sense amor. Acceptem el treball com un càstig, i'l guanyar-nos la vida devé una cosa pesada, aplanadora, aborrible.

D'aquest fet, podrien deduir-se la major part de les nostres desventures. Podem deduir-ne, naturalment, la causa essencial del nostre estancament, tan per lo que atany a la missió creadora del benestar col·lectiu,

com per a conseguir cada u el goig de viure.

El cerquem, aquest goig de viure, no precisament en aquell esforç constant que ens imposa vida, no en la professió,—enoblint-la, millorant-la, fent-la estimable,—sinó en una sèrie d'esforços voluntaris, generalment sense orientació fixa, gairebé sempre condemnats a la més esglaiadora esterilitat.

Produïm l'efecte d'un desplaçament general, d'una manca d'equilibri, d'un embolic de termes i de situacions. Ningú no està content del que fa. Tothom se sent atret per altres activitats que estan fora de l'alcanç de les seves possibilitats d'acció.

Aquest desplaçament és manifesta entre nosaltres amb la gran afició a fer versos i a la literatura, o amb la més gran frivolitat en els elements menys cultivats. Ens enlluernem els somnis de glòria, i creiem bonatxonament que la glòria és una cosa molt important, i que només pot conseguir-se component una oda immortal, o escrivint

dramas i novel·les. No se'ns ha acudit encare que la glòria és una cosa perfectament inútil, que la mort anul·la al privarnos de la facultat de recordar. Així i tot, no condemnem aquest afany en conquerir la fama; blasmem, més que res, aquesta creència pueril de que solament puguin ésser famosos els grans escriptors. Totes les bones accions son dignes de la fama, i en totes les activitats humanes poden encaixar-hi les més lloables accions.

La glòria és una vana il·lusió. L'esforç més gloriós es aquell que tendeix a escampar el bé entre'ls humans. L'í mèrit major a que pot aspirar un esperit selecte, es el d'haver contribuït amb són esforç a la felicitat del major nombre de les persones que'l rodegen. Al gran ideal de la felicitat humana hi menen totes les rutes. A l'assoliment d'aquest ideal tothom hi pot contribuir, sense que calgui contrariar la pròpia esfera d'acció.

Queda encare per a realitzar una tasca immensa. Fa poc, l'il·lustre escriptor Rovira Virgili, en son magnífic article «La gran pietat de la nostra Història» publicat en la «Revista de Catalunya», estimulava a la nostra joventut a orientar el seu esforç en el sentit de descobrir les deus inexplorades del nostre passat. Es, aquesta, una de les múltiples varietats de la gran tasca a realitzar. Al costat d'aquesta, però, cal no negligir altres varietats que esperen el nostre esforç.

Ens hem deixat emportar fins ara per l'esforç més fàcil, i hem olvidat les tasques ingrates, igualment necessàries a la nostra vida. Són innumerables els problemes vius que reclamen la nostra atenció. Les arts i els oficis son considerats com una càrrega pesada. I no obstant, son susceptibles d'ennobrir-se i devenir deus creadores de felicitat. Els fets econòmics exerceixen una poderosa, gairebé decisiva influència en la nostra vida. I, en rigor, la nostra aportació a l'estudi d'aquests fets econòmics és francament nul·la. El comerç, que arreu del món es considera ja com una formidable

palanca del progrés, que arreu del món ha devingut ja una ciència, relacionada amb altres activitats científiques com la psicologia i la sociologia, aquí es encara considerat com una professió innoble, acaparada per quatre senyors Esteves, manifestació pura de la mantega organitzada. Hem vingut sostenint un olímpic despreci de tota la tècnica, i la manca de tècnica no deix progressar, millorant-la, la nostra vida.

Tenim, és cert, un gran estol d'artistes que són la nostra glòria i el nostre orgull. Però si volem conseguir la màxima plenitud i maduresa, convé crear l'estol d'industrials, de comerciants, d'enginyers, d'advocats, d'educadors, d'homes de ciència, de tècnics que creïn la glòria del nostre benestar.

Davant del perill d'ésser absorbits per l'afany de les coses materials, diem que no sols de pa viu l'home. Davant del perill de consumir el nostre esforç en la creació d'una obra espiritual mediocre i estèril, convé recordar que necessitem per a viure el nostre pa de cada dia.

Que no's cregui que preconitzem la creació d'esperits secs, cantelluts, formats únicament en una tècnica, orfes de tota sensibilitat per a les valors morals. El que preconitzem és una adjectivació de la substància; es a dir, que l'home, format per mitjà d'una educació humanística, abraçi una professió com a matèria malejable, exercint sempre el domini de la professió i no deixant-se mai dominar per aquesta. Preconitzem que's mantingui sempre la valor absoluta de l'home, rebutjant la possibilitat de crear autòmats. No desitgem crear metges, arquitectes, mecànics, comerciants a seques, sinó homes que's dediquin a aquelles professions, que les coneixin i les dominin, que les ennobleixin i les estimin, que exercint-les aportin llur esforç al major benestar col·lectiu.

Dos esforços realitzats a Catalunya, contribueixen a donar claretat a n'aquest pensament. Per una part, la *Fundació Bernat Metge*, vertint a la nostra llengua aquest

magnífic monument espiritual de la civilització greco-llatina. Sens dubte que aquest esforç ha de contribuir d'una manera eficaç a l'educació humanística dels catalans. I per altre part, l'esforç—malhauradament ara suspès—de l'Universitat nova, creada per la Mancomunitat de Catalunya, on s'hi cursaven, en franca germanor, estudis d'especulació científica, i els estudis de caràcter eminentment tècnic que oferien l'Escola Elemental del Treball, l'Escola de Bells Oficis i l'Escola d'Alts Estudis Comercials.

La nostra joventut necessita que se l'orienti bé, que sàpiga per quins mitjans i en quines aplicacions són esforç serà més eficaç. Seria fantàstic pensar en emular aquelles empreses d'alta volada a que al·ludiem al citar la *Fundació Bernat Metge* i la Universitat nova. Però salvant les naturals proporcions, el nostre CENTRE DE LECTURA

podria servir a maravella per a que cada u pogués triar, entre les múltiples atraccions que reclamen el nostre esforç, aquelles més apropiades a les innates aptituds i a les més sentides vocacions.

Seria deplorable que no sapiguéssim servir-nos, per a millorar la nostra vida, d'aquest instrument formidable que'l CENTRE DE LECTURA posa a les mans de la nostra joventut. La seva estructura orgànica es apte per a recullir les més diverses activitats. Falta que les activitats sorgeixin i donguin vida en aquella estructura. I si arribem a superar-la, conseguirem l'elasticitat necessària per a que el nostre CENTRE pugui ésser sempre la forja de les noves generacions, que aniran sorgint a la vida de la ciutat amb la ferma orientació de contribuir amb llur esforç a la nostra plenitud espiritual i al nostre benestar col·lectiu.

A. MARTI BAIGES

III

ELS PASTORS VELLS

*Passeu encara la nit sota l'espluga
i els jorns—de sol a sol—a dalt els prats;
de tant com heu mirat les soledats
la vostra faç, ha devingut xaruga.*

*Ja no us plau veure l'euga si remuga
o si el xai bela ran dels espadats;
us veig sobre una pedra recolzats
cenyint un pensament amb cada arruga.*

*La terra als vostres peus s'és feta dura;
als vostres ulls el món més fosc apar,
i al vostre cor, més freda la nevada.*

*Quina angoixa, pastors, ara us tortura?
La d'ésser vells i sols i no haver llar
on us esperi mai cap abraçada?*

FIDEL S. RIU